

פעילויות וקורסים במכללת הגן הבוטני האוניברסיטאי ירושלים

נובמבר- דצמבר 2021

מסע בוטני בעולם

סדרת הרצאות זום בדגש בוטני בהן נטייל ביחד ברחבי העולם ונחווה את עולם הצמחים. בהרצאות נלמד על פרחים יפים ומיוחדים, נדבר על נופי צומח, עצים, שמירת טבע, צמחי מאכל ועוד. לא נשכח גם לגעת בתרבויות. ההרצאות מיועדות לכל אוהבי הטבע והטיולים וגם למדריכי טיולים.

יום חמישי בשעות 18:00-19:00 בזום - ZOOM
עלות הקורס: 300 ₪

1. מפגש מס' 1 - בתאריך 25.11 - יפן

אם הייתי צריך לבחור בצבע אחד שמאפיין את יפן, הייתי בוחר בצבע ירוק. יפן הגשומה מכוסה ביערות עבותים וגנים יפהפיים הצובעים את הנוף בירוק. בהרצאה ננדוד ברחבי האי מקו החוף ועד להרים הגבוהים. נמליץ על אזורי טיול, נזהה עצים ופרחים, נדבר על השלכת ועל פריחת הדובדבן ולא נשכח גם כמה אתרי תרבות מרשימים.

2. מפגש מס' 2 - בתאריך 09.12 - דרום אפריקה - חבל הכף

חבל הכף בקצה הדרומי של יבשת אפריקה מאופיין באקלים ים-תיכוני ומהווה בית-גידול ליותר מ-9000 מיני צמחים, רובם אנדמיים לאזור זה. אזור זה כל כך מגוון, עד כי הוכרז כאחד מששת ממלכות הצמחים בעולם. בהרצאה נסקור את נופי החבל ונגלה יחדיו מגוון פרחים עוצרי נשימה ביופיים. נעמיק בחקר צמחי הבצל והפקעת הרבים האופייניים לאזור, נפגוש את שרידי יבשת גונדבנה שאיננה עוד ולא נשכח להמליץ על אתרים מרתקים לביקור.

3. מפגש מס' 3 - בתאריך 16.12 - טג'יקיסטן

מרכז אסיה הוא מהאזורים המרתקים ביותר בעולם מבחינה בוטנית. אזור הררי בעל אקלים יבשתי בו החורף מושלג וקר מאד והקיץ חם מאד ויבש. זהו מרכז מגוון של צבעונים ואיריסים, כמו גם של עצי פרי. בהרצאה נחלוף בין ערבות העשבים ליערות הרריים. נפגוש כמה מבין הפרחים היפים בעולם ונספר את סיפור תירבותם של צמחי המאכל באזור. נקנח מעבר לגבול באזור סמרקנד שבאוזבקיסטן.

4. מפגש מס' 4 - בתאריך 23.12 - אוסטרליה

ביבשת אוסטרליה תוכלו למצוא מסלע וקרקות עתיקים במיוחד, שרידים ליבשת גונדבנה שאיננה עוד. בגלל ניתוקה של אוסטרליה משאר היבשות התפתחה בה צמחיה ייחודית ומרתקת. בהרצאה נכיר את עצי ושיחי האקליפטוס, הסוג הנפוץ ביבשת, ומי שאחראיים להיווצרות הנופים הייחודיים שלה. נכיר פרחים מוזרים כמו הבנקסיה, נלמד על הסחלבים המיוחדים ונדון בתרומה של אוסטרליה לעולם הגנני של העולם.

5. מפגש מס' 5 - בתאריך 30.12 דרום ירדן
הרי אדום ומדיין בדרום ירדן מהווים המשך ישיר של הנגב וקשר לעולם הצמחיה האירנו-טורנית הממשיכה מאזורנו עד למרכז אסיה. בהרצאה זו נכיר את ערבות השיחים האופייניות להרי המזרח התיכון ונכיר צמחים מיוחדים ושרידיים ברום של 1600-1700 מ' מעל פני הים. נגלה צמחים המוכרים לנו מהארץ וגם צמחים רבים שאיננו מכירים, חלקם ייחודיים לאזור. לא נשכח להמליץ על אתרי פריחה מוצלחים.

6. מפגש מס' 6 - בתאריך 06.01 – מרוקו
השנה מרוקו הפכה לנגישה לנו הישראלים וזו הזדמנות להכיר גם את הטבע המגוון והיפהפה בה. בהרצאה ננדוד מיערות אלון השעם של החבל הים-תיכוני דרך יערות הארז האטלנטי ההרריים ועד ליערות המדבריים של עצי הארגניה. לא נשכח את חופי האוקיינוס האטלנטי היפהפיים ובהם 'גני' חלבוב יוצאי דופן. נכיר צמחים ייחודיים ומרתקים כמו גם כאלה שמוכרים לנו בארץ ונמליץ על אתרים לביקור.

מרוות - יום עיון הגן הבוטני

יום חמישי 25/11/2021

המרווה הוא אחד מסוגי הצמחים המגוונים בעולם, זה הסוג הגדול במשפחת השפתניים. מיני מרווה שונים משמשים ברפואה עממית ומודרנית ובעיקר בנוי.
ביום העיון נסקור את הסוג ונתמקד במרוות הבר שלנו ובמרוות הנוי המומלצות בארץ. תתקיים תצוגה של מרוות במיכלים ונהנה מסיור בגן בו נראה מרוות בסיטואציות גנניות.

9:30 התכנסות

10:00 מבוא לסוג מרווה ומרוות הבר של ישראל - ד"ר אורי פרגמן-ספיר הגן הבוטני

בעולם יש 1010 מיני מרווה המקובלים כמינים טובים. אלה נפוצים כמעט בכל היבשות עם מספר מרכזים בהם התמיינו מינים רבים. בישראל מוכרים 23 מיני בר של מרווה. רובם צמחים רב-שנתיים בעלי מופע מעניין, חלקם בעלי עלים ריחניים המשמשים ברפואה העממית. בהרצאה נכיר את כל מיני הבר שלנו, הנפוצים מאילת ועד לחרמון. נציין את תכונותיהם ונפרט את הניסיון שהצטבר בגידול שלהם.

11:00 אקלום מרוות בישראל, ניסיון מעשי - סימה קגן, מינהל המחקר החקלאי

במשך כ-25 שנים הבאתי כ-35 מיני מרוות לארץ מאזורים שונים בעולם, במטרה לבחון את התאמתם לבתי גידול מגוונים בגינות בארץ. כ-10 מינים נמצאו מתאימים והם גדלים בהצלחה בגינות. נציג את המינים, התאמה לבית הגידול ואופני הריבוי.

12:00 הפסקת צהרים

12:30 מרוות בגן הנוי המלצות - גל ישראלי, משתלת שתילי ההר

בשנים האחרונות נוספו בעולם זנים ומכלואים רבים מאוד של מרוות נוי למגוון הקיים הוותיק. כמה מהם הגיעו גם לארץ ובהרצאה הם יתוארו כולל התאמתם לגן הנוי.

13:30 סיור בגן

14:30 סיום

קורסים במכללת הגן הבוטני

גננות נוי - גינון סוג 2

קורס מתקדם להכשרת גננים והכנה לבחינות של משרד העבודה. הקורס מיועד לגננים בעלי תעודת מקצוע סוג 1 העובדים במקצוע הגינון שנתיים מאז קבלת התעודה, או גננים בעלי ותק מוכח של 5 שנים, זכאים לגשת לבחינות סוג 2 של משרד העבודה.

לגננים ללא תעודת סוג 1, הקבלה לקורס בתנאים מגבילים, שמשמעותם השלמת חומרי לימוד. מסיימי הקורס שייגשו למבחני משרד העבודה יהיו רשאים לנהל פרויקטים ולפקח על צוותי עבודה.

נושאי הקורס

- סוגיות מתקדמות בהכשרת קרקע, שתילה, זיבול ודישון
- ממשק השקיה ממוחשב, שיטות לחיסכון במים שיקום גנים
- הגנת הצומח למתקדמים, כולל הדברה ביולוגית
- הכרת צמחים למתקדמים
- גיזום ועיצוב עצים ושיחים
- אקולוגיה גננית: הרחבות בנושא קרקע, חיפויים, מים, גינון אורגני ועוד

מרצים: צוות הגן הבוטני ומורים מקצועיים נוספים

משך הקורס: 380 שעות, יום שלישי בשעות 15:30-08:30

מחיר הקורס: 8500 ₪ (מתוכם 500 דמי הרשמה שאינם מוחזרים)

*המחיר אינו כולל אגרות לבחינות של משרד העבודה והרווחה

לפרטים והרשמה: 052-4472409 programs@botanic.co.il

פתיחת הקורס: ינואר 2022

הכרת גידול סחלבים

בשיתוף משתלת 'סחלבים בשרון'

מרשים, אצילי ויפהפה – סחלב הפורח בבית מעורר גאווה ומשובב את העין. הקורס מיועד למעוניינים להכיר את משפחת הסחלבים המגוונת והמרתקת ולאלה הרוצים ללמוד איך להצליח בגידול בני המשפחה. במהלך הקורס יתקיימו שלוש סדנאות מעשיות, והמשתתפים יקבלו סחלבים להתחלת האוסף הפרטי.

נושאי הקורס:

- מהו סחלב? הגדרה בוטנית ומורפולוגית, מיון הסחלבים
- מצעי גידול, תנאי גידול, השקיה
- בניית חממה, תנאי גידול בחממה ובבית
- מכלי גידול, כלי עבודה, העתקה, דישון והזנה
- ריבוי בטבע ובמעבדה, שיטות ריבוי, מצעי ריבוי
- בעיות, מחלות ומזיקים והטיפול בהם
- טיפול בנבטים, סימון צמחים, הכלאות
- סחלבים באינטרנט
- סחלבים במזון, גידול בטרריום
- היכולת עם סחלבי הבר של ישראל וסוגים נוספים (פלנופסיס, לודיסייה, בולבופילום, פפיופדילום)

מרצים: תמי שרון ויצחק בן-יאיר

משך הקורס: 10 מפגשים (20 שעות), יום שלישי 18:30 – 20:30

מחיר הקורס: 2000 ₪ (מתוכם 250 ש"ח דמי הרשמה שאינם מוחזרים)

במהלך הקורס יתקיימו 2 סדנאות מעשיות. המשתתפים יקבלו סחלבים להתחלת האוסף הפרטי.

החומר העיוני של הקורס יוגש למשתתפים באופן מרוכז ומסודר במהלך הקורס.

פתיחת הקורס: דצמבר 2021

הכרת צמחי מרפא

קורס בסיסי ומקיף. מומלץ ביותר!

ההרצאות התקיימו בזום (ZOOM)

המפגשים המעשים בגן הבוטני בירושלים

מראשית האנושות תלוי האדם בצמחים לשם קיומו, בין היתר כמקור למזון ומכאוביו ותחלואיו. צמחי מרפא - המינונים שלהם, אופני השימוש בהם והתועלת שניתן להפיק מהם - התגלו בתהליך ארוך של ניסוי וטעייה, שרחוק מלבוא לידי סיום. רפואת הצמחים בימינו מתבססת על הידע שהצטבר, מגבה אותו במחקר מדעי וממשיכה אותו. בקורס נלמד את הדרך להבנת צמחי מרפא והשפעותיהם, בעיקר לפי רפואת הצמחים המערבית, ונכיר צמחים יעילים לטיפול בבעיות נפוצות במערכות הגוף השונות.

הקורס מיועד למתעניינים חסרי ידע מוקדם או בעלי ידע בסיסי.

מרצה: בועז צור, BSc (hons.) in Phytotherapy MCPP, בוגר של הקולג' לפיטותרפיה בדרום אנגליה ובעל

תואר לרפואת צמחים מטעם אוניברסיטת ווילס.

נושאי הקורס:

- היכרות עם עולם רפואת הצמחים המערבית (פיטותרפיה)
- הכרת צמחים לטיפול במחלות זיהומיות של מערכת הנשימה ולחיזוק מערכת החיסון
- הכרת צמחים לטיפול במערכות הגוף השונות (עור, עיכול, לב וכלי דם, עצבים, שתן, מפרקים)

משך הקורס: 24 מפגשים המחולקים לעיוניים (בזום), 2 מפגשי הכנת מרקחות, 2 מפגשים לסיורים (2 ימי שישי)

סה"כ 28 מפגשים

יום ראשון 19:30-16:30

מחיר הקורס: 4000 ₪ (מתוכם 250 ₪ דמי הרשמה שאינם מוחזרים)

לפרטים והרשמה: 052-4472409 programs@botanic.co.il

פתיחת הקורס: נובמבר 2021

קורס צמחי מרפא – המשך: מהמונוגרף אל השדה הקליני

קורס המשך של לימוד צמחי מרפא ובו נתמקד באופני השימוש בהם והיישום של המידע מהמונוגרפים הנלמדים, במצבים טיפוליים בתסמונות בריאותיות נפוצות.

כל צמד מפגשים יוקדש לדיון בתסמונות של מערכת גוף מסוימת ובבניית טיפול בצמחי מרפא לתופעות הנידונות. הטיפול הצמחי יסתמך גם על הצמחים שנלמדו בקורס צמחי מרפא (שנה א'), ותוך הדיון בתסמונות השונות, יילמדו צמחים נוספים, מרכזיים כחלק מטיפול באותן תסמונות.

ההשתתפות בקורס מותנית בידע בסיסי בהכרת צמחי מרפא

מרצה: בועז צור, BSc (hons.) in Phytotherapy MCPP, בוגר של הקולג' לפיטותרפיה בדרום אנגליה ובעל תואר לרפואת צמחים מטעם אוניברסיטת וילס.

משך הקורס: 13 מפגשים ומפגש נוסף סיור

יום שלישי 19:30-16:30

מחיר הקורס: 2000 ₪ (מתוכם 250 ₪ דמי הרשמה שאינם מוחזרים)

לפרטים והרשמה: 052-4472409 programs@botanic.co.il

פתיחת הקורס: דצמבר 2021

אמונות מנות הבונסאי - פיסול בארבעה ממדים

קורס למי שאוהב לטפח צמחים, אוהב ליצור ואוהב אמנות.

קורס מעשי, שבמהלכו תרכשו את הטכניקות והכלים הבסיסיים בעיצוב בונסאי, תוך כדי חיבור ייחודי בין גיבון, פיסול ואסתטיקה, והתוודעות לחשיבותו של ממד הזמן בתהליך היצירה.

במהלך המפגשים תתנסו בעיצוב העץ הראשון שתקבלו, אשר יהווה את תחילת האוסף הפרטי שלכם.

נושאי הקורס:

- כלי עבודה, חומרים ומכלים
- מאפייני הצימוח של סוגי העצים והשיחים המשמשים בבונסאי והשפעתם על אופן העיצוב
- טיפוח ואחזקה לאורך הזמן

מרצה: שי כהן, אמן בונסאי

משך הקורס: 8 מפגשים (16 שעות אקדמאיות) יום רביעי 18:30 – 20:30
מחיר הקורס: 1900 ₪ (מתוכם 250 ₪ דמי הרשמה שאינם מחוזרים)
לפרטים והרשמה: 052-4472409 programs@botanic.co.il

פתיחה: דצמבר 2021

מספר המקומות מוגבל ל-12 משתתפים

טיפול ועיצוב הגינה הביתית

כדי ליצור גינה מטופחת ויפה צריך ידע בסיסי בהכרת צמחים, בהקמת גינה ומערכת השקיה ובתחזוקה שוטפת. אי אפשר להסתפק בשתילת צמחים והשקייתם.

קורס לכל חובבי הגן והגינות, המעוניינים להקים או לטפח את גינתם; לגננים מתחילים הרוצים להתבסס במושגי יסוד; ולמורים המעוניינים לשלב גינון כמתודת הוראה.

הקורס ברובו שיעורים עיוניים תוך שילוב הדגמות וסיוורים בגן הבוטני.

נושאי הקורס:

- בוטניקה – מבנה הצמח וחלקיו
- קרקע ומים ודרכים לחיסכון במים
- הכרת צמחים
- צמחי תבלין ומרפא
- תכנון הגינה הביתית
- שתילה וריבוי
- לוח השנה הגנני

מרצים: צוות הגן הבוטני ומרצים מקצועיים נוספים

משך הקורס: 20 מפגשים (80 שעות אקדמאיות)

יום א' 10:00 - 13:30

מחיר הקורס: 2500 ₪ (מתוכם 300 ₪ דמי הרשמה שאינם מחוזרים)

לפרטים והרשמה: 052-447240 programs@botanic.co.il

פתיחת הקורס: פברואר 2022

הכרת צמחי בר

הקורס מיועד לאוהבי הארץ ונפיה ולחובבי צמחים.

הקורס יעסוק בהכרת צמחי הבר בארץ, בהקניית מיומנות להגדרתם ובהכרת נופי הצומח של ישראל.

נושאי הקורס:

- הכרת משפחות הצמחים העיקריות ונציגים חשובים מכל משפחה

- היכרות עם מאפיינים ייחודיים של צמחים (צמחים שולטים, צמחים מיוחדים מבחינה ביולוגית,

צמחים חשובים לאדם ופרחים יפים)

- הקניית כלים להגדרת צמחים בעזרת מגדיר וספרות נוספת

- הכרת נופי הצומח של ישראל מהחרמון ועד אילת

- זיהוי נופי הצומח בשדה

מרצים: צוות הגן הבוטני

משך הקורס: 15 מפגשים אשר כוללים סיורים בשעות הבוקר

הסיורים יתקיימו בימי שלישי משעות הבוקר ועד אחר הצהריים.

ההגעה לסיורים ברכבים פרטיים.

יום ג' 15:30 – 18:30

מחיר הקורס: 2000 ₪ (מתוכם 300 ₪ דמי הרשמה שאינם מוחזרים)

לפרטים והרשמה: 052-4472409 programs@botanic.co.il

פתיחת הקורס: פברואר 2022